בני מחשבה טובה — סדר תוכן החברה

חֶבְרָתֵנוּ אֵינָהּ חֶבְרָה כְּדֵי לְהוֹסִיף כֹּחַ וּלְהִתְעָרֵב בְּעִנְיְנֵי הַמְּדִינָה וְהַקְּהִלָּה, אִם בְּאֹפֶן אֶמְצָעִי וַאֲמִתְלָא, אוֹ בְּאֹפֶן בִּלְתִּי אֶמְצָעִי, כִּי תַּכְלִיתֵנוּ הִיא לַעֲלוֹת עֲלִיָּה וּפְסִיעָה אַחַת שֶׁהִיא לְמַעְלָה מִכָּל הָעוֹלָם, שְׁאוֹנוֹ וַהֲמוֹנוֹ. לָכֵן, אֵין חֶבְרָתֵנוּ חֶבְרָה לְחַלֵּק כִּבּוּדִים שֶׁל מִי בְּרֹאשׁ וּמִי אַחֲרָיו וכו', כִּי יְסוֹד חֶבְרָתֵנוּ הוּא שִׁפְלוּת וְהִתְרוֹמְמוּת. שִׁפְלוּת עֶצֶם הַגּוּף וְהַנֶּפֶשׁ וְהִתְרוֹמְמוּת קְדֻשָּׁתָם.

וּבְמָקוֹם הִתְגַּלּוּת הַקְּדֻשָּׁה אֵין מָקוֹם לְכִבּוּדִים וְלִשְׂרָרוֹת.

וְכֵן אָנוּ מַתְנִים בִּתְנַאי כָּפוּל שֶׁלֹּא תִּגְרֹם ח"ו חֶבְרָתֵנוּ שׁוּם הִתְגַּבְּלוּת עַצְמִית וּפֵרוּד שְׁאָר יִשְׂרָאֵל שֶׁאֵינָם בְּחֶבְרָתֵנוּ. אַדְרַבָּא רֵאשִׁית וְיסוֹד חֶבְרָתֵנוּ הִיא אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבַת חֲבֵרִים בְּאֹפֶן הַיּוֹתֵר חָזָק.

מָשָׁל לִשְׁרָפָה בָּעִיר וּבָאוּ חַבְרֵי מְכַבֵּי אֵשׁ לְכַבּוֹת וּלְהַצִּיל בְּאֶמְצָעִים שֶׁמַּתְאִימִים לְדַעְתָּם וּלְרוּחָם, הַאִם בִּשְׁבִיל זֶה יִשְׁנְאוּ וְיִתְרַחֲקוּ מִשְּׁאָר בְּנֵי הָעִיר שֶׁגַּם כֵּן מַצִּילִים וּמְכַבִּים כָּל אֶחָד כְּפִי יְכָלְתּוֹ? הַתַּכְלִית הִיא אַחַת לְכֻלָּם, לְכַבּוֹת וּלְהַצִּיל הַנְּפָשׁוֹת הַנִּמְצָאוֹת בְּלַהֲבֵי אֵשׁ, רַק כָּל אֶחָד מַצִּיל כְּפִי אֶמְצָעָיו, וְהַחֶבְרָה יוֹתֵר מַצְלִיחָה בְּזֶה וּמַה שֶּׁיַּעֲלֶה בְּיַד הַחֶבְרָה לֹא יַעֲלֶה בְּשׁוּם אֹפֶן בְּיַד הַיָּחִיד.

לָכֵן גַּם אָנוּ, כָּל אֶחָד מֵאִתָּנוּ דּוֹאֵג וּמְצַטַּעֵר תָּמִיד עַל עַצְמוֹ לֵאמֹר סוֹף כָּל סוֹף מָה יִהְיֶה עִמָּדִי? יוֹם וְיוֹם אֲנִי מְשְׁתּוֹקֵק לִהְיוֹת קָרוֹב לד' בְּכָל מַחֲשָׁבָה דִּבּוּר וּמַעֲשֶׂה (לְבוּשֵׁי הַנֶּפֶשׁ) וּלְכָל הַפָּחוֹת שֶׁלֹּא לִהְיוֹת מְרֻחָק מִמֶּנּוּ וּמֻשְׁלָךְ ח"ו בְּתוֹךְ יֵוֶן מְצוּלָה, וּמִכָּל מָקוֹם בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֲנִי בְּיָדִי שׁוֹבֵר אֶת הָרָצוֹן הַזֶּה שֶׁל עַצְמִי וְאֵין אֲנִי מַמְתִּין עַד שֶׁיַּשְׁלִיךְ ד' אוֹתִי מֵעַל פָּנָיו ח"ו, רַק בְּעַצְמִי מַשְׁלִיךְ אֲנִי אֶת עַצְמִי אֶל מְקוֹמוֹת לֹא יְדוּעִים תּוֹהִים וּבוֹהִים בֵּין חֲמָרָא אַתְּנָא וְכַלְבָּא.

וּמָה תִּהְיֶה תַּכְלִיתֵנוּ, יָמֵינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ בְּתוֹךְ כָּךְ עוֹבְרִים בְּעוֹנִי וְיָגוֹן, וְהָיָה כִּי נִקְרַב לְיוֹם הָאַחֲרוֹן רַק אָז נָקִיץ, נַכֶּה עַל לִבֵּנוּ, וְנִצְעַק אוֹי לָנוּ מָה עָשִׂינוּ! לָמָּה זֶה בִּנַפְשֵׁנוּ וְגוּפֵינוּ אָנוּ נִמְצָאִים בְּרֶפֶשׁ סְחִי וּמָאוֹס, כָּל הַחַיִּים שֶׁחָיִינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה הָיְתָה רַק חֲתִיכָה שֶׁל נְבֵלָה וְגַעַל נֶפֶשׁ, רְצוֹנִיּוֹת מַחֲשָׁבוֹת וְתַאֲוֹת נְמוּכוֹת שֶׁקּוֹצָה נַפְשִׁי עַתָּה בָּהֶם, וּסְתָם שְׁטוּיוֹת וַהֲבָלִים מִלְּאוּ אֶת נַפְשִׁי תָּמִיד, וּבְיָדִי הוֹצֵאתִי אֶת עַצְמִי מִן עוֹלָם הַקְּדֻשָּׁה וְהַטָּהֳרָה, קְדֻשַּׁת ד', וְהִשְׁלַכְתִּי אוֹתִי אֶל תְּהוֹם הַזֹּהַמָּא וְכִעוּר.

וְכֵיוָן שֶׁכָּל אֶחָד מֵאִתָּנוּ דְּאָגָה זוֹ מְכַרְסֶמֶת תָּמִיד אֶת לִבּוֹ וּמְנַקֶּרֶת אֶת מוֹחוֹ, הוּא דּוֹאֵג וְנֶאֱנָח, וּתְרוּפָה לְלִבּוֹ הַשָּׁבוּר אֵינוֹ מוֹצֵא.

לְזֹאת הִתְחַבַּרְנוּ יַחַד לִמְצוֹא אֶמְצָעִים מַתְאִימִים לִנְמוּכֵי רוּחַ כָּמוֹנוּ, וְכֻלָּנוּ יַחַד נַעֲבֹד יַחַד בְּאֶמְצָעִים אֵלֶּה אֶת ד' אֶחָד, וְכֻלֵּי הַאי וְאוּלַי יַעֲזֹר ד' וְלֹא נְבַלֶּה אֶת יָמֵינוּ בְּשְׁאוֹל תַּחְתִּית, וְנִזְכֶּה לְיַחֵד אֶת לְבָבֵנוּ לְאֶחָד וְלַחֲסוֹת בְּצֵל שד"י, גַּם בְּעוֹדֵנוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְכֵיוָן שֶׁכֵּן, אָנוּ מוֹדִיעִים בָּזֶה שֶׁלְּחֶבְרָתֵנוּ זוֹ יִתְקַבְּלוּ רַק אֲנָשִׁים דּוֹאֲגִים כָּאֵלּוּ, וְאֵלּוּ הָאֲנָשִׁים שֶׁיּוֹדְעִים בְּנַפְשָׁם שֶׁאֵינָם נִכְנָסִים תַּחַת הַסּוּג הַזֶּה, בָּאֳפָנִים הַנַּ"ל, מְבַקְּשִׁים אָנוּ מֵהֶם אַל תִּכָּנְסוּ לְחֶבְרָתֵנוּ וְלֹא תַּתְעוּ אֶת עַצְמְכֶם וְאוֹתָנוּ, וְאַל תְּקַלְקְלוּ אֶת שְׁאָר הַחֲבֵרִים טְהוֹרֵי הַלֵּב וּנְקִיֵּי הַדַּעַת.

וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁאֵין אָנוּ שְׂבֵעִים רָצוֹן כָּל כָּךְ בִּקְרוֹא אִישׁ כָּזֶה אֶת הַקּוּנְטְרֶס הַזֶּה ג"כ.

וְאֶפְשָׁר נִרְמַז גַּם זֶה בְּדִבְרֵי הַמִּדְרָשׁ עַל יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא גִּלּוּ מִסְתּוֹרִין שֶׁלָּהֶם בְּמִצְרַיִם (מִדְרַשׁ תַּנְחוּמָא פָּרָשַׁת בָּלָק סִימָן כה). לֹא הַסּוֹד בִּלְבַד לֹא גִּלּוּ, רַק גַּם הַמִּסְתּוֹרִין, לֹא אֶת הַסּוֹד שֶׁל וְשָׁאֲלָה אִשָּׁה מִשְּׁכֶנְתָּהּ (שְׁמוֹת ג כב) בִּלְבַד לֹא גִּלּוּ, רַק בִּכְלַל כָּל דִּבְרֵי הַנֶּפֶשׁ שֶׁצְּרִיכִין לִהְיוֹת בְּסוֹד וּבִצְנִיעוּת נִשְׁאֲרוּ בְּהֶצְנֵעַ, כִּי לֹא מִן הָרָאוּי שֶׁיִּרְאוּ אֲחֵרִים נְשָׁמוֹת עַרְטִילָאִיּוֹת בְּשָׁעָה שֶׁרוֹחֲצוֹת עַצְמָן מִטָּמְאָתָן, וְהָבֵן.

וְהַגַּם שֶׁהָלְאָה אי"ה נְסַדֵּר תִּקּוּנֵי הַחֶבְרָה, מִכָּל מָקוֹם רֵאשִׁית כֹּל אָנוּ צְרִיכִים לְמוֹדָעָה זוֹ לוֹמַר שֶׁרַק אֵלֶּה יוּכְלוּ לְהִתְקָרֵב וּלְהִכָּנֵס לְחַבְרַיָּא הַקְּדוֹשָׁה.

א) מִי שֶׁמַּרְגִּישׁ בֶּאֱמֶת בְּקִרְבּוֹ כְּאֵב וּדְאָבוֹן הַנַּ"ל עַל שֶׁרָחוֹק הוּא מד', וְלֹא שֶׁיֵּדַע בְּדַעְתּוֹ לְבַד אֶת מַצָּבוֹ הַנָּמוּךְ, כִּי יְדִיעָה בַּשֵּׂכֶל כָּל אֶחָד יוֹדֵעַ אִם רַק אֵינוֹ מִשְׁגָּע אוֹ שִׁכּוֹר, אַךְ שֶׁבֶּאֱמֶת יַרְגִּישׁ כְּאֵב לֵב עַל שֶׁנַּפְשׁוֹ מָרָה לוֹ וּמַרְגִּישׁ הוּא דְּאָגָה מִזֶּה לֹא פָּחוֹת כְּמוֹ מִן דַּאֲגוֹתָיו הַגּוּפָנִיּוֹת ח"ו, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁכָּל כָּךְ יַצִּיק לוֹ הַדָּבָר עַד שֶׁיִּבְכֶּה לִפְעָמִים עַל צָרוֹת נַפְשׁוֹ, וְעַל שִׁפְלוּת עַצְמוּתוֹ.

ב) שֶׁיִּהְיֶה בֶּן תּוֹרָה אִם מְעַט וְאִם הַרְבֵּה.

ג) יִהְיֶה סוֹחֵר, בַּעַל מְלָאכָה וכו', רַק שֶׁיְּפַנֶּה אֶת עַצְמוֹ עַל כָּל פָּנִים ג' פְּעָמִים בְּשָׁבוּעַ לִמְקוֹם הַחֶבְרָה, וְיִזָּהֵר בְּתִקּוּנֵי הַחֶבְרָה הַמְבֹאָרִים הָלְאָה אי"ה.

ד) אִם אֵינוֹ בְּטִבְעוֹ הַפַּכְפַּךְ, שֶׁמָּה שֶׁמַּחֲלִיט הַיּוֹם בְּדַעְתּוֹ מִגֹּדֶל פַּחֲזוּתוֹ, מְבַטֵּל וְרוֹמֵס לְמָחָר כְּלְאַחַר יָד, וּמְהַפֵּךְ אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ.

ה) שֶׁלֹּא יִהְיֶה שַׁקְרָן וְרַמַּאי שָׁקוּעַ בִּשְׁקָרָיו.

כִּי יֵשׁ אִישׁ שֶׁמּוֹצִיא לִפְעָמִים דְּבַר שֶׁקֶר ח"ו, הֲגַם שֶׁזֶּה רַע מְאֹד רַחֲמָנָא לִיצְלָן, מִכָּל מָקוֹם יָכוֹל עוֹד לָשׁוּב וְיָכוֹל גַּם לְהִתְקַבֵּל בְּחֶבְרָתֵנוּ.

מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָאִישׁ שֶׁהוּא בְּעֶצֶם רַמַּאי וְשַׁקְרָן, מְרַמֶּה אֶת אֲחֵרִים וְגַם אֶת עַצְמוֹ.

עַל אִישׁ כְּזֶה שָׁמַעְתִּי מִכְּבוֹד קְדֻשַּׁת חוֹתְנִי מוֹרִי הָרַב הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ זצללה"ה, שֶׁאָמַר בְּשֵׁם אֵיזֶה צַדִּיק זי"ע שֶׁאַף לָשׁוּב אִי אֶפְשָׁר לָאִישׁ כָּזֶה, מִפְּנֵי שֶׁגַּם תְּשׁוּבָתוֹ בְּשֶׁקֶר הִיא, כַּנַ"ל שֶׁמְּרַמֶּה אֶת עַצְמוֹ, הוּא יָכוֹל לְדַמּוֹת לוֹ שֶׁבְּשָׁעָה אַחַת יֵעָשֶׂה צַדִּיק פּוֹעֵל וְעוֹשֶׂה, וּבֶאֱמֶת לֹא צַדִּיק וְלֹא פָּעַל וְלֹא עָשָׂה מְאוּמָה.